

**UCHWAŁA NR LXXII.1073.2023
RADY MIASTA ZIELONA GÓRA**

z dnia 27 czerwca 2023 r.

w sprawie ustanowienia programu osłonowego w zakresie wsparcia seniorów.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.¹⁾), art. 17 ust. 2 pkt. 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o *pomocy społecznej* (Dz. U. z 2023 r. poz. 901) **uchwala się, co następuje:**

§ 1. Uchwala się program osłonowy w zakresie wsparcia seniorów stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Zielona Góra.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Piotr Barczak

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 572.

Program osłonowy w zakresie wsparcia seniorów

I. Podstawa prawna programu

Program osłonowy w zakresie wsparcia seniorów jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o *pomocy społecznej* dotyczącym realizacji zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej.

Przyjęcie programu osłonowego wynika z przyjęcia przez Minister Rodziny i Polityki Społecznej Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023. Gminy, w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów”, mogą skorzystać ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa. Wsparcie finansowe dla gmin w ramach programu udzielane jest na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o *pomocy społecznej*, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania.

Warunkiem przystąpienia gmin do realizacji programu jest przyjęcie uchwałą programu osłonowego na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

II. Cel programu

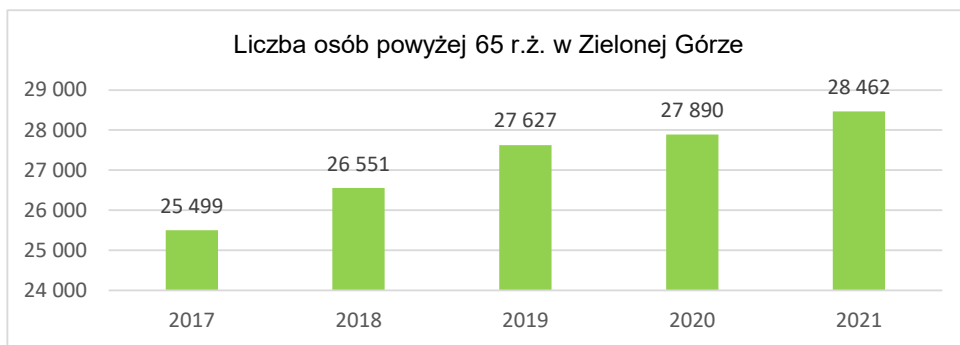
Cele programu to:

- 1) zapewnienie usług wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary;
- 2) poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Program obejmie swym zasięgiem mieszkańców miasta Zielona Góra. Założenia programu wpisują się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Zielona Góra na lata 2021 – 2030.

III. Ocena sytuacji warunkująca realizację programu

Analiza danych statystycznych wskazuje, że grupa osób w wieku 65 lat i więcej w mieście Zielona Góra stale rośnie. W 2017 r. grupa ta liczyła 25.499 osób, co stanowiło 18,2% wszystkich mieszkańców Zielonej Góry. W 2021 r. liczebność osób w wieku 65 lat i więcej wzrosła do 28.462 i stanowiła już 20,4% wszystkich mieszkańców miasta.



Często z powodów zdrowotnych osoby te doświadczają problemów w samodzielnym funkcjonowaniu. W zdecydowanej większości prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkają z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Kierując się troską o bezpieczeństwo seniorów, którzy nie są w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć podstawowych potrzeb, celowe jest podejmowanie różnego rodzaju działań wspierających.

IV. Podmioty realizujące program

Program realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze jako samorządowa jednostka pomocy społecznej. Realizacja usługi wsparcia może być realizowana poprzez zlecenie jej organizacjom pozarządowym na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o *pomocy społecznej* zgodnie z przepisami ustawy o *działalności pożytku publicznego i wolontariacie* lub samodzielnie, tj. poprzez wykonywanie usług wsparcia przez pracowników Ośrodka, jak również organizację i koordynację prac wolontariuszy. „Opieka na odległość” może być realizowana poprzez zakup obsługi systemu dla opasek bezpieczeństwa zakupionych wcześniej przez Miasto Zielona Góra,

Koordynatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze.

V. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

W ramach programu udziela się wsparcia w formie:

1. Modułu I, którego celem jest zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług w zakresie określonym w programie, wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie Zielonej Góry.
2. Modułu II, którego celem jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”.

Przyznanie pomocy odbywa się bez wydania decyzji administracyjnej oraz bez przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Adresaci:

Seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Moduł I

Opis usługi wsparcia:

1. Wsparcie społeczne:

- 1) uruchomienie wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacery, rozmowy, wspólne sporządzanie posiłków, zakupów, itp.),
- 2) informowanie o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów.

2. Wsparcie w czynnościach dnia codziennego:

- 1) pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu,
- 2) pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych np. z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej czy Caritas,
- 3) zakup i dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior),
- 4) zakup oraz dostarczanie seniorom ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł,
- 5) wsparcie seniorów objętych usługami w ramach Modułu I programu w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi,
- 6) wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora, dowieszenie lub pomoc w organizacji transportu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty,
- 7) pomoc/towarzyszenie w zakresie realizacji recept,
- 8) pomoc w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia, i w razie konieczności – gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy – pomoc w dowieszeniu seniora do urzędu,
- 9) pomoc świadczona przez osoby mieszkające w najbliższym sąsiedztwie seniora, tzw. usługi sąsiedzkie.

Mechanizm udzielania pomocy:

Krok 1. Senior, decydując się na skorzystanie z pomocy przez wybór formy wsparcia określonej w programie, zgłasza się przez ogólnopolską infolinię 22 505 11 11 lub bezpośrednio do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze (MOPS).

Krok 2. Osoba przyjmująca zgłoszenie przekazuje prośbę o pomoc do MOPS.

Krok 3. Pracownik MOPS ustala z seniorem zakres wsparcia oraz termin pierwszej wizyty w miejscu zamieszkania w celu zweryfikowania zgłoszonej potrzeby.

Krok 4. Pracownik MOPS, po odbytej wizycie, określi szczegółowy zakres i terminy świadczenia usługi wsparcia.

Jeżeli pracownik MOPS stwierdzi, iż senior kwalifikuje się do świadczeń z pomocy społecznej, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej – informuje o tym seniora. W takim przypadku MOPS wszczyna postępowanie w sprawie z urzędu.

Moduł II

Opis usługi

W ramach programu seniorom z terenu Miasta Zielona Góra w wieku 65 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa” (zwanymi dalej opaskami bezpieczeństwa) wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Opaska bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Opaska pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 65 lat i więcej będzie prosta w obsłudze, np. będzie posiadać maksymalnie jeden przycisk.

Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów) lub wezwać służby ratunkowe.

Odbiorcą opaski bezpieczeństwa mogą zostać osoby niesamodzielne, które spełniają łącznie kryteria warunkujące udział w Programie.

Kryteria warunkujące udział w Programie to (kryteria te muszą zostać spełnione łącznie):

- 1.** Zamieszkiwanie na terenie Zielonej Góry Uczestnika Programu - weryfikacja spełnienia tego kryterium następuje na podstawie oświadczenia Kandydata zawartego w Formularzu; Formularz opracowuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz jest administratorem danych osobowych zawartych w tym Formularzu;
- 2.** Status osoby niesamodzielnej - weryfikacja spełnienia tego kryterium następuje na podstawie oświadczenia Kandydata lub osoby zgłaszającej zawartego w Formularzu;
- 3.** Wiek powyżej 65 roku życia - weryfikacja spełnienia tego kryterium następuje na podstawie oświadczenia Kandydata zawartego w Formularzu oraz daty urodzenia Kandydata.

Mechanizm udzielania pomocy

Krok 1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze rozeznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”.

Krok 2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu tzw. „opaski bezpieczeństwa” wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi.

Krok 3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze koordynuje i realizuje program na terenie Miasta Zielona Góra.

Formy Wsparcia

Wsparcie zostanie udzielone każdemu z Odbiorców wsparcia w postaci tzw. usługi Teleopieki, obejmującej:

- udostępnienie opaski
- dostęp do systemu informatycznego Teleopieki
- opiekę Centrum Teleopieki - Centrum działa 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu, monitorując zdarzenia dotyczące Odbiorców wsparcia, w tym aktywności SOS, alerty dotyczące monitorowanych parametrów i postępujących zgodnie z przyjętymi procedurami alarmowymi.

Każdy z Odbiorców wsparcia zostanie przeszkolony w zakresie korzystania z opaski i form wsparcia objętych Programem.

VI. Finansowanie programu

Program osłonowy jest finansowany z dotacji celowej budżetu państwa oraz środków własnych Miasta Zielona Góra w wysokości nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

VII. Monitoring programu

Roczne sprawozdanie z realizacji programu zostanie przekazane do Wojewody Lubuskiego w terminie do 30.01.2024 r. Sprawozdanie będzie uwzględniać:

- rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem w ramach programu;
- koszt realizacji usługi wsparcia;
- poziom korzystania z opasek i innych urządzeń bezpieczeństwa mierzony jako liczba zgłoszeń seniorów poprzez opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa do centrali obsługującej opaski lub inne urządzenia bezpieczeństwa.